HA-almen - bachelor (BSc) i erhvervsøkonomi

Præambel

I henhold til § 45 i bekendtgørelse nr. 1119 af 19. september 2025 om universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid og erhvervskandidatuddannelser (uddannelsesbekendtgørelsen); bekendtgørelse nr. 1121 af 19. september 2025 om eksamener og prøver ved universitetsuddannelser (eksamensbekendtgørelsen); og bekendtgørelse nr. 1125 af 4. juli 2022 om karakterskala ved uddannelser på Uddannelses- og Forskningsministeriets område (karakterskalabekendtgørelsen) har dekanen for uddannelse efter forslag fra studienævnet godkendt følgende studieordning.

Indhold

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for bacheloruddannelser

§ 12. Undervisnings- og eksamenssprog

§ 13. Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesaktiviteter

§ 14. Til- og framelding til fag og prøver

§ 14A. Førsteårsprøven

§ 15. Omprøve

§ 16. Studiestartsprøve

§ 17. Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 18. Iværksættere

§ 19. Prøveformer

§ 20. Eksamensregler

§ 21. Hjælpemidler

§ 22. Særlige prøvevilkår

§ 23. Afholdelse af prøver i udlandet

§ 24. Bedømmelse

§ 25. Meddelelse af bedømmelsen

§§ 26-27. Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 28. Eksamensbevis
§ 29. Orlov
§ 30. Studieordning
§ 31. Dispensation fra studieordningen
§§ 32-35. Merit

Kapitel 3: Klager

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Kapitel 4: Særlige studiespecifikke bestemmelser for nogle uddannelser

Kapitel 1: Studiespecifikke bestemmelser

Uddannelsens betegnelse og varighed

§ 1. Uddannelsens betegnelse er *bachelor (BSc) i erhvervsøkonomi*. Den engelske betegnelse er *Bachelor of Science (BSc) in Economics and Business Administration*. Uddannelsen giver endvidere ret til at anvende *HA* som betegnelse for uddannelsen.

Stk. 2. Uddannelsen hører under Studienævnet Generel Ledelse.

Stk. 3. Bacheloruddannelsen er et fuldtidsstudium på 3 år normeret til 180 ECTS-point. Fristen for at afslutte uddannelsen er normeret studietid + 1 år efter den studerende har påbegyndt den enkelte uddannelse. Evt. orlovsperioder tæller ikke med i den angivne tidsramme. Uddannelsen har følgende placering/niveau i den Europæiske Kvalifikationsramme for Livslang Læring og Bologna-kvalifikationsrammen: NQF/EQF-niveau 6, svarende til den første cyklus i Bologna-kvalifikationsrammen.

Stk. 4. Uddannelseslængden angiver det antal studenterårsværk, der er lagt til grund ved tilrettelæggelsen af uddannelsen. Et studenterårsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år og svarer til en årlig arbejdsbelastning på 1650 arbejdstimer svarende til 60 point i European Credit Transfer System (ECTS-point). Arbejdsbelastningen omfatter skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse, udarbejdelse af skriftlige arbejder, projekter, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudium og eksamensforberedelse og -deltagelse.

Formål

§ 2. Den erhvervsøkonomiske bacheloruddannelse HA er en forskningsbaseret uddannelse, der giver de studerende kernekompetencer inden for fagene afsætningsøkonomi, finansiering, organisationsteori og regnskabsvæsen. Uddannelsen er bredt anlagt og giver en systematisk forståelse for teorier, metoder og vilkår, som vedrører virksomheder og organisationer.

I disse og øvrige fag erhverver de studerende sig faglige metoder og modeller, der bruges til at foretage analyser af virksomhedsnære problemstillinger med hjælp af forskellige data-typer. Bacheloren tilegner sig en helhedsforståelse af udfordringer for virksomheder og organisationer, samt forståelse for deres samspil med samfundsmæssige forhold.

De studerende lærer grundlæggende erhvervsøkonomisk og samfundsøkonomisk teori og trænes i evnen til at ræsonnere konstruktivt og kritisk på både individ-, organisations- og samfundsniveau. Gennem arbejde med emner og problemer fra dansk og internationalt erhvervs- og samfundsliv erhverver de studerende sig endvidere et bredt kendskab til de vigtigste områder og aspekter af erhvervslivet.

HA er en erhvervsøkonomisk bacheloruddannelse, der er målrettet mod beskæftigelse i danske og internationale virksomheder og organisationer. Dimittenderne er således kvalificerede til at arbejde med centrale funktioner i virksomheder og organisationer, ligesom HA giver adgang til videre uddannelse på kandidatniveau. Studiets tre år udvikler, ved anvendelse af en række forskellige arbejds- og læringsmetoder, personlige kompetencer med hensyn til at tilrettelægge, gennemføre og formidle analytiske og beslutningsorienterede opgaver.

Kompetenceprofil

§3. Studienævnet har udarbejdet en kompetenceprofil for uddannelsen HA ALMEN - Bachelor (BSc) i erhvervsøkonomi, der beskriver uddannelsens mål for læringsudbytte.

Formål og akademisk profil

HA er en bred erhvervsøkonomisk uddannelse, der er målrettet mod beskæftigelse i danske og internationale virksomheder. De studerende tilegner sig viden om erhvervsøkonomi og allokering af ressourcer, samt specialiseret viden og kernekompetencer inden for fagene afsætningsøkonomi, finansiering, organisationsteori og regnskab/økonomistyring, og lærer at se disse formelt adskilte fag i en bredere virksomheds- og samfundsmæssig sammenhæng.

Gennem de obligatoriske fag på HA og et stort valgfagsudbud erhverver de studerende sig dels redskaber og metoder til at foretage analyser af virksomhedsnære problemstillinger, dels en helhedsforståelse af styringsmæssige udfordringer for virksomheder og organisationer set i lyset af nutidens lokale og globale samfundsudfordringer.

De studerende lærer grundlæggende erhvervsøkonomisk og samfundsøkonomisk teori og trænes i evnen til at ræsonnere og analysere både konstruktivt og kritisk på både individ-, organisations- og samfundsniveau. Gennem arbejde med faglige problemer og emner inden for dansk og internationalt erhvervsliv tilegner de studerende sig endvidere et bredt kendskab til de vigtigste områder inden for lokal og global virksomhedsdrift. HA dimittender opnår dermed en dybdegående og praktisk operationel indsigt i erhvervsøkonomi som en tværdisciplinær samfundsvidenskab med virksomheden i centrum.

Der lægges vægt på dataanalyse samt analytiske evner i forhold til arbejdet med data, størrelsesordener og begreber. I sammenhæng hermed tilegner HA dimittender sig kompetencer til at stille spørgsmålstegn ved datakvalitet og at håndtere forskellige videnskabelige metoder. Igennem studiet møder de studerende samfundsmæssige og etiske dilemmaer, som virksomhedsledelser ofte står overfor, ligesom de trænes i videnskabsteoretiske temaer, der er relevante i bearbejdelsen af erhvervsøkonomiske problemstillinger.

Der er endvidere mulighed for specialisering gennem uddannelsens brede udvalg af valgfag inden for f.eks. entrepreneurship, klima, human resources, supply chain management, innovation management, family business management, kvalitativ samt kvantitativ dataanalyse. Uddannelsen afsluttes med et bachelorprojekt, som giver HA studerende mulighed for at arbejde med faglig integration inden for et valgfrit emne omhandlende et relevantsamfunds/virksomheds-problem.

Læringsudbytte

Efter endt uddannelse har en HA-dimittend følgende kompetencer:

- Analytiske kompetencer til at forstå samt arbejde med en række centrale erhvervsøkonomiske- og samfundsøkonomiske problemstillinger, herunder relationerne mellem disse.
- Analytiske kompetencer til at beregne, fortolke og sammenligne finansielle priser, afkast, afkastkrav og nøgletal, til at analysere givne finansielle beslutningsproblemer samt til at afgrænse, spidsformulere og adressere en mere omfattende åben finansiel problemstilling.
- Evnen til at identificere, forstå og operationalisere forskelligartede organisationsbegreber, der dels kan kvalificere konkrete organisationsanalyser, dels danne baggrund for praktisk indsigt i, hvordan organisationer ændres.

- Kompetencer til at anvende en markedsorienteret tilgang til at arbejde analytisk, metodisk, og kritisk med faglige begreber, modeller og teorier, samt at skabe velfunderede forståelser og strategiske handlingsforslag til løsning af de afsætningsøkonomiske problemstillinger, virksomheder møder i praksis.
- Analytiske kompetencer til at forstå udformningen af virksomhedens strategi, virksomhedens styringsmodeller på kort og mellemlang sigt ud fra erhvervsøkonomiske kriterier samt en række for erhvervslivet centrale lovregler, og hvordan disse regler anvendes på konkrete problemstillinger.
- Evnen til at løse konkrete erhvervsøkonomiske problemer individuelt og i samarbejde med andre.
- Evnen til at træffe beslutninger ud fra en erhvervsøkonomisk og samfundsansvarlig forståelse.

Indhold og struktur

§ 4. Studiet er opbygget sådan, at de to første år udelukkende består af obligatoriske fag, således at alle bachelorer får en betydelig fælles basisviden. Dette sikrer, at den studerende dels erhverver sig umiddelbar erhvervskompetence i fagene afsætningsøkonomi, finansiering og eksternt regnskab/økonomistyring og dels, at den studerende inden for disse fag får forudsætninger for videregående studier.

Gennem den systematiske struktur, der karakteriserer uddannelsens opbygning, sikres der faglig samt analytisk progression. Fagene strækker sig fra teoretisk til praktisk/ empirisk-anvendelsesorienteret forståelse af – og strategisk arbejde med - erhvervsøkonomi. I undervisningen gøres brug af forelæsninger, øvelser og case- og projektarbejder.

Gennem valgfag på HA samt bachelorprojektet har studerende mulighed at integrere viden fra forskellige faglige perspektiver. Det giver de studerende yderligere mulighed for at opnå viden og analytiske kompetencer af en tværfaglig karakter.

Første år på HA består af 6 obligatoriske fag, nemlig mikroøkonomi, organisationsanalyse, Managerial and Organizational Economics I, Managerial and Organizational Economics II, statistik og makroøkonomi.

- *Mikroøkonomi* lærer de studerende om forskellen mellem, hvad der er privatøkonomisk optimalt, og hvad der er samfundsøkonomisk optimalt. Hvordan individer træffer økonomiske valg, hvordan virksomhederne sætter deres udbud og hvordan ligevægt opstår på de forskellige markeder. De forskellige markeder analyseres også og de studerende vil få en introduktion til spilteori.
- *Managerial and Organizational Economics I* vedrører anvendelsen af økonomisk teori, business analytics og metoder til beslutningstagen i virksomheder.
- *Managerial and Organizational Economics II* omhandler anvendelsen af økonomisk teori til organisationsdesign centreret omkring a) et system for uddelegering af beslutningsrettigheder, b) et system for måling af performance, samt c) et system for belønning/straf af performance.
- *Makroøkonomi* beskæftiger man sig med relationerne mellem en række centrale samfundsøkonomiske variable som bruttonationalprodukt, beskæftigelse, rente og inflation på både kort og langt sigt. Ved hjælp af makroøkonomiske modeller får de studerende indsigt i udviklingsmekanismerne i samfundsøkonomien og dermed de økonomiske rammebetingelser for virksomheden.
- *Organisationsanalyse* opøver de studerende i at forstå, hvordan organisationer fungerer. I sammenhæng hermed præsenteres de studerende for en række forskelligartede

organisationsbegreber, der dels kan kvalificere konkrete organisationsanalyser, dels danne baggrund for praktisk indsigt i, hvordan organisationer ændres.
- *I Statistik* arbejdes der med at identificere og afgrænse en given statistisk problemstilling, herunder klart identificere nødvendig og tilstrækkelig information til at kunne gennemføre en given statistisk analyse. De studerende lærer at demonstrere korrekt brug af sandsynlighedsregningens grundbegreber og anvendelse af disse til identifikation af den usikkerhed, der eksisterer i et givet datamateriale. De studerende lærer at udleder klare og præcise konklusioner fra en statistisk analyse og formidler dem på en forståelig, fagligt korrekt og ikke-teknisk måde.

Andet år på HA består af 6 obligatoriske fag, nemlig økonomistyring, finansiering, eksternt regnskab, erhvervsret, strategi og afsætningsøkonomi.

- *Finansiering* opøver forståelse af det teoretiske og institutionelle grundlag for husholdningers og ikke mindst kapitalmarkedsstyrede virksomheders optimering af kort og langsigtede beslutninger om finansiering og investering, dvs. særligt kapitalmarkedernes instrumenter og deres implikationer for beslutningstagning, kapitalmarkedsteori med sigte på porteføljesammensætning og værdiansættelse samt teorigrundlaget for kapitalstruktur, dividendepolitik og disses sammenhæng med investeringsbeslutninger.
- *Strategi* udvikler de studerendes analytiske evner gennem studier af forskellige teoretiske perspektiver på udformningen af virksomhedens strategi. Faget ser på hvorledes disse teoretiske begreber udmøntes i konkrete virksomhedseksempler og –cases for at skærpe de studerendes forståelse af mulige fordele, omkostninger og risici, der er forbundet med ved strategiske beslutninger.
- *Økonomistyring* lærer de studerende, hvordan virksomheder styrer deres drift på kort og mellemlang sigt ud fra økonomiske kriterier.
- *I Erhvervsret (jura)* tilegner de studerende sig viden om en række for erhvervslivet centrale lovregler, og hvordan disse regler anvendes på konkrete problemstillinger.
- *Eksternt regnskab* lærer de studerende at forstå lovkrav til virksomhedens årsrapport samt indholdet og anvende den som grundlag for finansielle analyser. Dette inkluderer lovkrav til virksomheders bæredygtighedsrapportering.
- *Afsætningsøkonomi* etablerer en anvendelses-orienteret forståelse af marketing som markedsorienteret management disciplin, der indebærer ansvar for en virksomheds samlede indsats for at skabe, levere og kommunikere værdi til gavn for kunderne i markedet og med henblik på samtidig at opfylde virksomhedens øvrige mål, så som vækst-, profit- og CSR-ambitioner.

Tredje år er præget af betydelig valgfrihed. Der er kun ét obligatorisk fag, nemlig erhvervsøkonomiens videnskabsteori.

- *Erhvervsøkonomiens videnskabsteori* underviser de studerende i det videnskabelige og metodiske grundlag for erhvervsøkonomiens kernediscipliner såsom mikroøkonomi eller organisationsteori, idet er der lægges vægt på, at erhvervsøkonomi bedst forstås som en praktisk og tværdisciplinær samfundsvidenskab med virksomheden i centrum.

Det er formålet at gøre det muligt for den studerende under det tredje studieår at tilvælge sig specielle kompetencer ud fra sin planlagte fremtidige erhvervskarriere og/eller planlagte videregående studier. Det er også muligt at tage på udenlandsophold på tredje år. Den studerende har mulighed for tage på udveksling på et andet universitet og dermed stifte bekendtskab med faglig læring i et internationalt miljø og på denne vis give deres uddannelse en international profil.

Tredje år afsluttes med bachelorprojektet, der tager afsæt i et valgfag udbudt af HA studienævnet. Der er en løbende faglig progression igennem studiet, som kommer til udtryk ved det afsluttende bachelorprojekt, hvor der gives mulighed for at trække på og integrere de forskellige erhvervsøkonomiske nøgleområder samt applicere kvalitativ og kvantitativ metode for at udføre analyse af et større datagrundlag.

Stk. 2. Undervisningen i de obligatoriske kurser rummer en blanding af forskellige metoder: forelæsninger, øvelser, hjemmearbejde, mundtlig og skriftlige interaktion, herunder seminarskrivning, projektarbejde og e-learning. Studerende forudsættes at have evnen til at læse og forstå fagsproglige tekster på både dansk og engelsk samt at følge undervisningen og gennemføre eksamination både på dansk og engelsk.

Stk. 3. Undervisningsformen i valgfagene varierer og fremgår i den enkelte kursusbeskrivelse.

De enkelte kursers omfang i ECTS (30 ECTS pr. semester) og deres placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i det elektroniske kursuskatalog. Direkte links findes i nedenstående skema.

Uddannelsesstrukturen for HA

1. år

Kursus	ECTS
Mikroøkonomi	7.5
Organisationsanalyse	15
Statistik	15
Makroøkonomi	7.5
Managerial and Organisational Economics I	7.5
Managerial and Organisational Economics II	7.5

2. år

Kursus	ECTS
Økonomistyring	7.5
Finansiering	15
Eksternt regnskab	7.5
Erhvervsret	7.5
Strategi	7.5
Afsætningsøkonomi	15

3. år

Kursus	ECTS
Valgfag	37.5
Erhvervsøkonomiens videnskabsteori	7.5
Bachelorprojekt	15

i alt: 180 ECTS

Bachelorprojekt

§ 4A. Bachelorprojektet skrives på 6. semester og inden for de faglige rammer, som udgøres af et valgfag, der er udbudt af HA-almen under studienævnet for Generel ledelse. Projektet skrives af 1-3

studerende. Som udgangspunkt skrives projektet på dansk, selvom den studerende tager et engelsksproget valgfag.

Stk. 2 Bachelorprojektet tager afsæt i et HA-udbudt bachelorbærende valgfag, som den studerende har fulgt på 6. semester. Det er muligt at søge HA-studienævnet om dispensation til, at et valgfag fra 5. semester kan danne baggrund for bachelorprojektet. Der skal til dispensationsansøgningen vedlægges et tilsagn fra fagansvarlig om, at det pågældende fag kan danne baggrund for bachelorprojektet. Vagfaget skal ligeledes være udbudt af HA-almen under studienævnet for Generel ledelse.

Valgfag/internship/projektorienterede forløb

§ 4B. Der indgår i uddannelsen valgfag, der ligger inden for studiets faglige område efter bestemmelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Den studerende skal bestå 5 valgfag (37,5 ETCS). Bachelorprojekt skrives med udgangspunkt i et valgfag udbudt af studienævnet for HA, jf. §4A. Det vil fremgå på HA´s sider på studenterintranettet My.cbs i hvilke HA-valgfag, det er muligt at skrive bachelorprojekt i. De udbudte valgfag oprettes kun, hvis studienævnet vurderer, at der er tilstrækkeligt med tilmeldinger.

Stk. 3. Mindst ét af de i stk. 1-2 nævnte valgfag skal være undervist og eksamineret på engelsk.

Stk. 4. Den studerende kan vælge at erstatte et eller to valgfag med et internshipforløb. Et sådan forløb skal aftales af den studerende med en værtsorganisation og godkendes af studielederen, eller den af ham/hende bemyndigede. En studerende kan kun få godkendt et internshipforløb svarende til 7,5 eller 15 ECTS. Kursusbeskrivelserne med læringsmål og eksamensbestemmelser findes i det elektroniske kursuskatalog. Direkte links findes i nedenstående skema.

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Internship	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme	Bestået/ikke bestået	Intern prøve	7.5
Internship	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	15

Undervisningsformer

§ 4 C. Undervisningen i de obligatoriske kurser rummer en blanding af forskellige metoder: forelæsninger, øvelser, hjemmearbejde, mundtlig og skriftlige interaktion, herunder seminarskrivning, projektarbejde og e-learning. Det meste af undervisningen er på dansk, men det forudsættes, at de studerende kan læse faglitteratur og følge undervisning på engelsk.

Stk. 2. Undervisningsformen i valgfagene varierer og fremgår af den enkelte kursusbeskrivelse.

Prøver

§ 5. Uddannelsen omfatter nedenstående prøver. De enkelte prøvers læringsmål og eksamensbestemmelser findes i det elektroniske kursuskatalog. I skemaet nedenfor er der indsat direkte links til de enkelte prøver.

Stk. 2. Den samlede prøve i det enkelte kursus kan bestå af flere delprøver. En oversigt over hvilke delprøver, der indgår i den samlede prøve for hvert enkelt fag, herunder med hvilken vægt de enkelte delkarakterer indgår i den samlede karakter for faget samt eksamensbestemmelser for de enkelte delprøver, fremgår af nedenstående skema og af kursusbeskrivelserne der findes i det elektroniske kursuskatalog.

Prøveoversigt for HA

1. år

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Mikroøkonomi	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Organisationsanalyse	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 15% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 20% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 15% Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt 50%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Ekstern prøve	15
Statistik	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 10% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 10% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 40% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 40%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Intern prøve	15
Makroøkonomi	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
Managerial and Organizational Economics I	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Managerial and Organizational Economics II	Mundtlig stedprøve	7-trins-skala	Intern prøve	7.5

2. år

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Økonomistyring	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	7.5
Finansiering	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 20% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 20% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 30%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Intern prøve	15
Eksternt regnskab	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	7.5
Erhvervsret	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve	7.5
Strategi	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Afsætningsøkonomi	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 50% Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt 50%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	15

3. år

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Valgfag	Se de enkelte kursusbeskrivelser			37,5
Erhvervsøkonomiens videnskabsteori	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
Bachelorprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

i alt: 180 ECTS

Forudsætninger for indstilling til prøver: obligatoriske aktiviteter

§ 5A. Ved følgende prøver er der obligatoriske godkendelsesopgaver eller øvrige obligatoriske aktiviteter, jf. § 13. De nærmere bestemmelser er angivet i den relevante kursusbeskrivelse i det elektroniske kursuskatalog, følg linket nedenfor.

Kursus	Antal obligatorisk aktiviteter
Managerial and Organisational Economics I	2
Managerial and Organisational Economics II	5
Afsætningsøkonomi	3

Kursus	Antal obligatorisk aktiviteter
Makroøkonomi	1
Strategi	1

Tekstafsnit

Censorkorps

§ 6. Uddannelsen hører under censorkorpset for de erhvervsøkonomiske uddannelser.

Beståkrav

§ 7. De generelle beståkrav fremgår af § 26.

§§ 8-10. (Benyttes ikke).

Kapitel 2: Generelle bestemmelser for bacheloruddannelser

§ 11. Undervisningen tilrettelægges i et samarbejde mellem studielederen, de fagansvarlige og fagenes undervisere. Studienævnet godkender plan for tilrettelæggelse af undervisningen.

Undervisnings- og eksamenssprog

§ 12. Prøverne aflægges på dansk, jf. dog stk. 3-5, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et fremmedsprog. Prøverne kan dog aflægges på svensk og norsk i stedet for dansk, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk.

Stk. 2. På uddannelser, der udbydes på dansk, skal man være indstillet på at skulle kunne læse svenske, norske og engelske tekster og at kunne deltage i undervisning på disse sprog.

Stk. 3. Der kan forekomme engelske ord og sentenser på engelsk i opgaveteksten, og opgaveteksten kan endvidere være vedlagt bilag på engelsk.

Stk. 4. Har undervisningen i et kursus været gennemført på et fremmedsprog, vil det fremgå af kursusbeskrivelsen, og prøven aflægges så på dette sprog, medmindre det er en del af prøvens formål at dokumentere den studerendes færdigheder i et andet sprog. Studienævnet kan fravige denne regel.

Stk. 5. Studienævnet kan i øvrigt, hvor forholdene gør det muligt, tillade studerende at aflægge en prøve på et fremmedsprog. Det gælder dog ikke, hvis det er en del af prøvens formål at dokumentere færdigheder i dansk eller i et bestemt andet sprog.

Stk. 6. Ansøgninger efter stk. 5 skal indsendes til studiesekretariatet senest 1 måned inden prøvens afholdelse.

Stk. 7. Bestemmelserne vedrørende eksamenssprog gælder for såvel mundtlige som skriftlige stedprøver som for alle former for skriftlige opgavebesvarelser, der udarbejdes hjemme (seminarer, projekter m.v.), og som skal underkastes bedømmelse.

Forudsætninger for indstilling til en prøve: obligatoriske godkendelsesaktiviteter

§ 13. Ud over de i § 5 omhandlede prøver, der indgår i det samlede eksamensresultat, kan der i de enkelte kurser stilles krav om obligatoriske godkendelsesaktiviteter. Det vil sige, at der i forbindelse med undervisningen afleveres en eller flere skriftlige opgavebesvarelser og/eller udføres en eller flere mundtlige fremlæggelser eller andre obligatoriske aktiviteter. Det er en forudsætning for, at den studerende kan indstille sig til og deltage i den afsluttende prøve i kurset, at det fastsatte antal obligatoriske aktiviteter er afleveret/udført og godkendt af underviseren inden en fastsat frist. De nærmere bestemmelser om aktiviteternes antal, form og øvrige vilkår fremgår af kursusbeskrivelsen for det pågældende kursus.

Stk. 2. Den studerendes indsats vurderes ”godkendt/ikke godkendt” i forhold til om opgaven er forsøgt løst/besvaret, eller om aktiviteten er udført. En blank eller irrelevant aflevering tæller ikke som deltagelse i aktiviteten.

Stk. 3. Hvis den studerende ikke opfylder forudsætninger for at deltage i prøven, er der brugt et prøveforsøg, jf. § 14, stk. 6, se dog stk. 4-5

Stk. 4. En studerende, der efter udløbet af den i stk. 1 fastsatte frist, mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, kan efter en konkret vurdering i et rimeligt omfang få udleveret en eller flere ekstra opgaver/deltage i en eller flere ekstra aktiviteter inden den ordinære eksamen i den afsluttende prøve i kurset. Dette forudsætter dog, at den studerende har deltaget i alle stillede aktiviteter, medmindre manglende aflevering/deltagelse skyldes usædvanlige forhold som fx sygdom. Hvis det er nødvendigt af praktiske årsager, kan der være tale om en anden type aktivitet eller, at den studerende genafleverer et ikke godkendt produkt i omarbejdet form.

Stk. 5. En studerende, der forud for syge/omprøven i den afsluttende prøve i kurset stadig mangler at få godkendt én eller flere aktiviteter i forhold til det fastsatte krav til antal godkendte aktiviteter i kurset, har mulighed for at få udleveret ekstra opgaver/stillet ekstra aktiviteter i et rimeligt omfang forud for omprøven. Dette forudsætter dog, at den studerende har deltaget i alle stillede aktiviteter, medmindre manglende aflevering/deltagelse skyldes usædvanlige forhold som fx sygdom.

Stk. 6. En studerende, der ikke har deltaget i nogen af de obligatoriske godkendelsesaktiviteter, har ikke mulighed for at få udleveret ekstra aktiviteter forud for hverken den ordinære prøve eller syge/omprøven. Den studerende vil have brugt et prøveforsøg og vil blive frameldt syge/omprøven.

Stk. 7. En studerende, der skal deltage i en omprøve under en senere studieordning, er ikke omfattet af krav om obligatoriske aktiviteter, der evt. indføres på faget efter den første gang, den studerende var tilmeldt faget.

Til- og framelding til fag og prøver

§ 14. CBS tilmelder den studerende til de 60 ECTS, der ligger på det kommende studieår, og derudover foretages en semestervis tilmelding af evt. manglende fag fra tidligere studieår.

Stk. 2. De studerende tilmelder sig valgfag via Selvbetjeningen. Studerende, der ikke er tilmeldt obligatoriske fag og valgfag svarende til mindst 60 ECTS på et studieår, skal selv tilmelde sig valgfag, herunder sommerskolefag, svarende til de manglende ECTS i det kommende semester, således at den studerende i alt er tilmeldt mindst 60 ECTS i det kommende studieår.

Stk. 3. Inden for en frameldingsperiode kan de studerende framelde sig fag, de er tilmeldt, hvis tilmeldingen jf. stk. 1 er mere end 60 ECTS på et studieår eller mere end 30 ECTS på et semester, således at de i alt kun er tilmeldt 60 ECTS på et studieår/30 ECTS på et semester. Der er et frameldingsvindue både forud for forårs- og efterårssemestret.

Stk. 4. Den studerende kan frameldes et eller flere fag eller fagelementer, hvis 1) den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis 2) der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, og hvis den studerende ikke vil være i stand til at opfylde tilmeldingskravet, eller hvis 3) den studerende er iværksætter, jf. § 18, eller hvis 4) den studerende er formand i frivillige organisationer under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), og den studerende ikke vil være i stand til at opfylde tilmeldingskravet. Frister for indsendelse af dispensationsansøgninger fastsættes på studenterintranettet.

Stk. 5. Ved udvælgelse til valgfag anvendes lodtrækning blandt de studerende, der opfylder betingelserne for at kunne tage det pågældende valgfag, hvis der er flere ansøgere til faget, end der

er pladser til rådighed. For visse valgfag sker udvælgelsen ikke ved lodtrækning, men i stedet på baggrund af en motiveret ansøgning; det vil fremgå af valgfagsudbuddet på cbs.dk.

Stk. 6. Den studerende er automatisk tilmeldt til prøven/prøverne, når den studerende er tilmeldt et fag eller fagelement, hvortil der er tilknyttet en eller flere prøver. Framelding kan ikke finde sted til den ordinære prøve (1. prøveforsøg), og der er brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, medmindre der er dispenseret i medfør af stk. 7. Opfylder den studerende ikke de af universitetet fastsatte forudsætninger for at deltage i prøven, jf. § 13, stk. 1, er der brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, medmindre der er dispenseret i medfør af stk. 7.

Stk. 7. Universitetet kan dispensere fra reglerne i stk. 6, hvis 1) den studerende er eliteidrætsudøver, eller hvis 2) der foreligger usædvanlige forhold, herunder funktionsnedsættelse, hvis 3) den studerende er iværksætter, jf. § 18, eller hvis 4) den studerende er formand i en frivillig organisation under Dansk Ungdoms Fællesråd (DUF), jf. uddannelsesbekendtgørelsen. Frister for indsendelse af dispensationsansøgninger fastsættes på studenterintranettet.

Stk. 8. En studerende kan ikke blive afmeldt fra et fag, efter at vedkommende har brugt et eller flere prøveforsøg i faget,jf. uddannelsesbekendtgørelsens § 56, stk. 1.

Stk. 9. Universitetet kan dispensere fra bindingen til et fag, jf. stk. 8, hvis der foreligger usædvanlige forhold. Spørgsmålet om studietidsforlængelse, studieegnethed og den studerendes ønsker til den faglige sammensætning af uddannelsen kan ikke indgå i vurderingen af, om der foreligger usædvanlige forhold. Endvidere forudsætter en dispensation, at det usædvanlige forhold er direkte knyttet til faget, og at forholdet over længere tid forhindrer den studerende i at gennemføre faget.

Førsteårsprøven

§ 14A. I henhold til § 29 i eksamensbekendtgørelsen gælder de i stk. 2-6 nævnte særlige bestemmelser for førsteårsprøven.

Stk. 2. Inden udgangen af første studieår skal den studerende for at kunne fortsætte uddannelsen deltage i de i § 5 nævnte prøver på 1. studieår.

Stk. 3. For uddannelser, der påbegyndes 1. september, meddeles resultatet af første prøveforsøg inden 1. august det efterfølgende år. Hvis den ordinære prøve ikke er bestået, tilmeldes den studerende automatisk til omprøve i samme eksamenstermin, dog senest i august, og resultatet heraf skal være meddelt den studerende senest inden udgangen af september. For uddannelser, der påbegyndes 1. februar, meddeles resultatet af første prøveforsøg, senest inden den 1. februar det efterfølgende år.

Stk. 4. Har den studerende ikke bestået prøverne i overensstemmelse med stk. 5, bortfalder adgangen til yderligere eksamensforsøg, jf. § 27, stk. 1.

Stk. 5. De i stk. 2 omhandlede prøver skal være bestået senest inden udgangen af andet studieår efter studiestart, for at den studerende kan fortsætte på uddannelsen. De generelle beståkrav fremgår af § 26, og evt. studiespecifikke beståkrav fremgår af § 7.

Stk. 6. Studienævnet kan for den enkelte studerende dispensere fra de tidsfrister, der er fastsat i stk. 2-5, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Omprøve

§ 15. Den studerende tilmeldes automatisk til omprøven (2. og 3. prøveforsøg), når den pågældende prøve ikke er bestået. Den studerende kan foretage rettidig framelding fra en omprøve (2. og 3. prøveforsøg), jf. stk. 5. Den studerende har brugt et prøveforsøg, jf. § 27, stk. 1, hvis den studerende ikke foretager rettidig framelding.

Stk. 2. På uddannelser, hvor der er to årlige eksamensterminer (semestereksamener), er studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, automatisk tilmeldt til omprøven (2. prøveforsøg) i samme eksamenstermin eller i umiddelbar forlængelse heraf.

Stk. 3. På uddannelser, hvor der er flere eksamensterminer end i stk. 2, er studerende, der ikke har bestået den ordinære prøve, automatisk tilmeldt til omprøven (2. prøveforsøg), der afholdes snarest muligt, dog senest 6 måneder efter afholdelse af den ordinære prøve.

Stk. 4. Reglerne om automatisk tilmelding til omprøve (2. prøveforsøg) fraviges, hvis den studerende ikke gives mulighed for at opfylde de krav, som er fastsat i medfør af § 13, stk. 1 og 3, inden 2. prøveforsøg afholdes. Den studerende tilmeldes næstkommende prøveforsøg, hvilket typisk vil være den ordinære prøve det efterfølgende studieår.

Stk. 5. Fristen for at framelde sig til en omprøve er 1 måned før prøvens påbegyndelse. Studerende, der afventer en bedømmelse, er undtaget fra denne frist for så vidt angår omprøven i det pågældende fag.

Stk. 6. Om krav til dokumentation m.v. for så vidt angår sygdom under en prøve henvises til CBS' regler vedr. sygdom i forbindelse med en prøve. Vær opmærksom på dokumentationsfristen nævnt i reglerne.

Stk. 7. Omprøve afholdes efter samme læringsmål, som gælder for den ordinære prøve.

Stk. 8. Omprøve afholdes efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for den ordinære prøve, medmindre:

1. der i eksamensbestemmelserne for den pågældende prøve eksplicit er fastsat afvigende bestemmelser vedrørende omprøven, eller
2. der er tale om en skriftlig stedprøve, hvor antallet af eksaminander til omprøven tilsiger, at denne mest hensigtsmæssigt kan afholdes som mundtlig prøve.

Stk. 9. Det er ikke muligt at fastsætte en anden prøveform for bachelorprojektet.

Studiestartsprøve

§ 16. Den studerende skal have bestået studiestartsprøven for at kunne fortsætte på uddannelsen. Forud for studiestartsprøven vil der være et online-kursus, der kan tages lige så mange gange, den studerende har brug for det. Studiestartsprøven og det dertilhørende online-kursus har til formål at give den studerende kendskab til akademisk redelighed og at give en indføring i kildehåndtering samt korrekt citering. For at bestå studiestartsprøven skal den studerende vise, at han eller hun har kendskab til reglerne for akademisk redelighed.

Stk. 2. Studiestartsprøven afholdes senest 2 måneder efter uddannelsens studiestart. Studiestartsprøven er en multiple choice test, og den studerende har 2 prøveforsøg til at bestå

prøven. Omprøven afholdes senest 3 måneder efter uddannelsens studiestart og er ligeledes en multiple choice test.

Stk. 3. Den studerende er automatisk tilmeldt studiestartsprøven. Hvis den studerende ikke deltager i prøven, er prøven ikke bestået, og et eksamensforsøg brugt. Hvis studiestartsprøven ikke er bestået, har den studerende mulighed for at deltage i omprøven. Hvis den studerende ikke deltager i omprøven, er der brugt et eksamensforsøg. Såfremt studiestartsprøven ikke er bestået efter 2 forsøg, bringer universitetet den studerendes indskrivning til ophør.

Stk. 4. Universitetet kan dispensere fra stk. 1 og 2, hvis der foreligger usædvanlige forhold.

Ekstraordinær omprøve og tilbud om ombedømmelse/omprøve

§ 17. Såfremt der foranstaltes eller gives tilbud om ekstraordinær omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 30 (vedr. mangler ved prøven) eller gives tilbud om ombedømmelse/omprøve efter eksamensbekendtgørelsens § 38 eller § 41 (vedr. klage over prøven), gælder samme læringsmål som for den ordinære prøve.

Stk. 2. De i stk. 1 omtalte prøver kan afholdes efter samme eksamensbestemmelser, som gælder for omprøven, hvis der er tale om et tilbud om en ekstraordinær omprøve.

Iværksættere

§ 18. For at være iværksætter skal den studerende dokumentere enten at have selvstændig virksomhed, der har omsætning og indtægtsgivende aktiviteter, eller at være en del af et iværksættermiljø, f.eks. et universitets inkubator- og iværksættermiljøer samt regionale vækstmiljøer, jf. § 14, stk. 2, i uddannelsesbekendtgørelsen.

Stk. 2. Som iværksætter efter stk. 1 betragtes studerende, der har et registreret CVR-nr. i en nystartet, studierelevant virksomhed eller kan dokumentere, at de er optaget på et af de programmer, som udbydes af Copenhagen School of Entrepreneurship (CSE) eller tilsvarende. Den studerende skal følge det registrerede iværksætterprogram i henhold til programmets løbende krav.

Prøveformer

§ 19. Prøverne er tilrettelagt som individuelle prøver eller som gruppeprøver. Den konkrete prøveform, herunder om det er en individuel prøve, en gruppeprøve eller en kombination af disse, fremgår af kursusbeskrivelsen for den pågældende prøve, jf. links i § 5.

Stk. 2. Ved såvel en individuel prøve som en gruppeprøve skal der foretages en individuel bedømmelse af de studerendes præstationer og gives individuelle karakterer, jf. stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved en mundtlig gruppeprøve skal den enkelte studerende eksamineres på en sådan måde, at det sikres, at der foretages en individuel bedømmelse af den studerendes præstation.

Stk. 4. Ved en skriftlig opgavebesvarelse, som er udarbejdet af flere studerende, og som ikke følges op af en mundtlig eksamination, skal det fremgå af gruppebesvarelsen, hvilke dele af opgaven den enkelte studerende har skrevet, således at der kan foretages individuelle bedømmelser af de studerendes individuelle præstationer. Det skal både angives i indholdsfortegnelsen og ved indledningen til de dele af opgaven, som den enkelte studerende er ansvarlig for. Der skal angives studienumre, ikke navne. Indledning, problemformulering, metodeafsnit samt konklusion, herunder

delkonklusioner, kan skrives i fællesskab. Hvis det inden for en bestemt opgavetype giver mening, at andre relevante delelementer end de førnævnte skrives i fællesskab, skal det beskrives i eksamensbestemmelserne i kursusbeskrivelsen for faget.

Stk. 5. For gruppeprøver fastsættes i eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve, jf. stk. 1, bestemmelser om de af de nedenfor nævnte forhold, der er relevante for den pågældende prøveform:

1. maksimalt antal deltagere i en gruppe
2. den til den mundtlige prøve afsatte eksaminationstid, jf. stk. 3
3. kravene til individualiseringen, jf. stk. 4.

Stk. 6. Hvis de studerende ved en prøve, der efter eksamensbestemmelserne afholdes som gruppeprøve, kan vælge i stedet at erlægge prøven som en individuel prøve, angives dette i kursusbeskrivelsen, jf. dog stk. 7. Hvor den pågældende prøve omfatter både en skriftlig og en mundtlig del, skal begge dele i så fald erlægges som individuel prøve.

Stk. 7. Den studerende kan vælge at udarbejde bachelorprojektet individuelt. Uanset om bachelorprojektet er udarbejdet i en gruppe, kan den studerende vælge, at det mundtlige forsvar foregår individuelt.

Stk. 8. Ved mundtlige prøver på baggrund af skriftligt produkt gælder for alle variationer:

1. at aflevering af det skriftlige produkt er en forudsætning for at deltage i den mundtlige prøve,
2. at såvel det skriftlige produkt som den mundtlige præstation indgår i bedømmelses-grundlaget,
3. at bedømmelsen er en samlet vurdering (helhedsbedømmelse) af det skriftlige produkt og den individuelle mundtlige præstation.

Stk. 9. Hvis det skriftlige element er af beskedent omfang og kun danner grundlag for en bredere mundtlig eksamination i pensum (fx en mundtlig prøve på baggrund af en synopsis), vil det mundtlige element normalt vægte tungest ved bedømmelsen. Det skriftlige element vil normalt påvirke karakteren marginalt.

Stk. 10. Hvis den skriftlige del af en eksamen klart udgør den væsentligste arbejdsindsats og derfor er det element, der står centralt ved opfyldelsen af læringsmålene for eksamen (fx afsluttende skriftlige eksaminer med mundtligt forsvar), vil det skriftlige element normalt vægte tungest ved bedømmelsen. Det mundtlige element vil normalt påvirke karakteren marginalt.

Eksamensregler

§ 20. En studerende, der deltager i en prøve, har pligt til at gøre sig bekendt med og at overholde de bestemmelser, der er fastsat for den pågældende prøve, samt de generelle regler, som den pågældende prøve er omfattet af. Dette gælder navnlig:

- Eksamensbestemmelserne for prøven som fastsat i kursusbeskrivelsen, jf. links i § 5.
- *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler, jf. § 21, stk. 3.*
- *Regler for online mundtlige prøver*.
- Regler for akademisk redelighed, jf. § 4 i *CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.*

Stk. 2. Lyd- og billedoptagelser under en prøve eller under voteringen er ikke tilladt, medmindre optagelserne indgår som en del af prøveforløbet. Optagelserne foretages da af universitetet.

Stk. 3. I eksamensbestemmelserne for den enkelte prøve er det angivet, hvor mange sider opgavebesvarelsen højst må bestå af. Det gælder ved prøveformerne skriftlig hjemmeopgave og mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt. Følgende bestemmelser gælder desuden for de skriftlige produkter ved disse prøveformer:

1. Det maksimalt tilladte sideantal inkluderer ikke: forside, litteraturliste og evt. bilag. Bilagene indgår desuden ikke i bedømmelsen.
2. Siderne skal have en margen på mindst 3 cm i top og bund og mindst 2 cm i hver side. Fontstørrelsen skal være minimum 11 punkt.
3. Indholdsfortegnelsen, tabeller, figurer, illustrationer og lign. tæller ikke med i antallet af anslag, men berettiger ikke til at overskride det fastsatte maksimale sidetal.
4. Opgavens sider må i gennemsnit ikke indeholde mere end 2.275 anslag (inkl. mellemrum) pr. side.

Stk. 4. Ved digital aflevering erklærer den studerende, at opgavebesvarelsen overholder reglerne for akademisk redelighed, formkrav og omfang, gennem en digital forfattererklæring.

Stk. 5. Overtrædelse af bestemmelser og regler omfattet af stk. 1-2 sanktioneres efter bestemmelserne i CBS' Ordensregler og regler for akademisk redelighed, herunder disciplinære foranstaltninger.

Stk. 6. Overtrædelse af de i stk. 3-4 nævnte formkrav eller formkrav fastsat i kraft af § 19, stk. 4, kan medføre en afvisning af opgavebesvarelsen, jf. § 22 i eksamensbekendtgørelsen. Hvis opgavebesvarelsen afvises, skal der ikke gives en bedømmelse, og den studerende har brugt et eksamensforsøg.

Hjælpemidler

§ 21. Hvilke hjælpemidler, der må medbringes ved skriftlige stedprøver, fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver.

Stk. 2. Medmindre andet fremgår af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, må der ikke medbringes hjælpemidler, hverken skriftlige eller tekniske, bortset fra simple skrive- og tegneredskaber.

Stk. 3. Hvor det af eksamensbestemmelserne, jf. stk. 1, fremgår, at der må medbringes elektroniske hjælpemidler, gælder bestemmelserne i *Regler for skriftlige stedprøver på CBS, herunder regler for elektroniske hjælpemidler*.

Særlige prøvevilkår

§ 22. Studienævnet kan fravige de fastsatte eksamensbestemmelser for de enkelte prøver med henblik på at tillade særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med et andet modersmål end dansk og til studerende med tilsvarende vanskeligheder, når dette skønnes nødvendigt for at ligestille sådanne studerende med andre i prøvesituationen. Der er en forudsætning, at der med tilladelsen ikke sker en ændring af prøvens niveau.

Stk. 2. Hvor det af målbeskrivelserne for en prøve fremgår, at der ved bedømmelsen af prøven også lægges vægt på den studerendes stave- og formuleringsevne, kan studienævnet dispensere herfra for studerende, der kan dokumentere en relevant specifik funktionsnedsættelse.

Stk. 3. Studerende, der ønsker tilladelse til at aflægge en prøve på særlige vilkår efter stk. 1, eller at få dispensation efter stk. 2, skal senest 2 måneder inden prøvens afholdelse indsende ansøgning herom til studiesekretariatet via dispensation.cbs.dk .

Afholdelse af virtuelle prøver og prøver i udlandet

§ 23. Universitetet kan afholde mundtlige prøver som virtuelle prøver.

Stk. 2. Universitetet træffer afgørelse om, hvorvidt en mundtlig stedprøve prøve grundet særlige omstændigheder skal afholdes virtuelt.

Stk. 3. Ved afholdelse af virtuelle prøver gælder CBS' regler om online mundtlige prøver.

§ 23a. Universitetet kan afholde en prøve på en dansk repræsentation eller andre steder i udlandet, når det er begrundet i, at den studerende af praktiske eller økonomiske grunde ikke kan deltage i en prøve i Danmark, og når den studerende og vedkommende prøvested er indforstået hermed. Afholdelse af danske prøver i udlandet skal finde sted efter eksamensbekendtgørelsens regler i øvrigt.

Stk. 2. Universitetet træffer afgørelse om, hvorvidt prøven kan afholdes i udlandet og udpeger eller godkender personer, som skal forestå den praktiske afvikling af prøven i udlandet.

Stk. 3. Universitetet afholder de særlige udgifter, der er forbundet med prøvens afholdelse i udlandet.

Stk. 4. Ved afholdelse af prøver på danske repræsentationer i udlandet finder bekendtgørelse om betaling for tjenestehandlinger i udenrigstjenesten anvendelse.

Stk. 5. Universitetet kan lade den studerende helt eller delvist betale de udgifter, som universitetet har afholdt i forbindelse med prøvens afholdelse. Det er en betingelse, at den studerende forud skriftligt har erklæret sig villig til at betale de pågældende udgifter på grundlag af et af universitetet meddelt skøn over beløbets forventede størrelse. Universitetet kan betinge prøvens afholdelse af, at beløbet forudbetales.

Stk. 6. For afholdelse af prøver i udlandet gælder betingelserne og bestemmelserne i CBS' retningslinjer for afholdelse af prøver i udlandet**.**

Bedømmelse

§ 24. Prøverne er enten interne eller eksterne:

- Interne prøver bedømmes af en eller flere undervisere (eksaminatorer) udpeget af universitetet blandt underviserne på universitetet eller ved andre universiteter med samme eller beslægtede uddannelser.
- Eksterne prøver bedømmes af eksaminator(erne) og én censor der er beskikket af Uddanelses- og Forskningsstyrelsen (ekstern censor).

Stk. 2. Det fremgår af eksamensbestemmelserne for de enkelte prøver, hvorvidt de er interne eller eksterne, jf. link i § 5.

Stk. 3. Ved bedømmelsen af prøverne gives bedømmelse efter bestemmelserne i karakterbekendtgørelsen.

Stk. 4. Bedømmelsen af obligatoriske godkendelsesopgaver eller undervisningsdeltagelse, jf. § 13, foretages af underviseren/underviserne ved den pågældende undervisning, og der anvendes bedømmelsen "Godkendt"/"Ikke godkendt".

Meddelelse af bedømmelsen

§ 25. Skriftlige eksamener eller prøver skal være bedømt, senest 4 uger efter at aktiviteten er afholdt.

Stk. 2. Universitetet kan fravige fristerne i stk. 1, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Berørte studerende skal hurtigst muligt underrettes om begrundelsen for forsinkelsen, og hvornår bedømmelsen forventes meddelt.

Regler om beståkrav og prøveforsøg

§ 26. Hver prøve skal bestås for sig. For at bestå en prøve skal den studerende have opnået bedømmelsen 02 eller ”Bestået”.

Stk. 2. Hver prøve kan tages om for sig. Dog kan bestående prøver ikke tages om.

Stk. 3. Består en prøve af flere delprøver, er karakteren gennemsnittet af delkaraktererne afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen, jf. dog stk. 4. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 4. Hvis delkaraktererne tæller med forskellig vægt, er det angivet i prøveoversigten i § 5. I så fald er den samlede karakter summen af de enkelte karakterer, hver multipliceret med karakterens vægt, divideret med summen af vægtene og herefter afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Der rundes op, hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer.

Stk. 5. Er prøven opdelt i delprøver, kan hver delprøve tages om for sig. Dog kan bestående delprøver samt ikke-bestående delprøver, der indgår i bestående prøver, ikke tages om.

Stk. 6. Evt. krav om, at der ved en eller flere delprøver skal være opnået mindst en bestemt karakter i skalaen, fremgår af § 7. Hvis der ikke er fastsat sådanne regler i § 7, skal blot den samlede prøve bestås, hvorfor en delprøvekarakter på -03 eller 00 kan indgå i de endelige delkarakterer, såfremt udregningen af den samlede karakter efter stk. 4 resulterer i minimum 02.

Stk. 7. Når der er tale om et valgfag med delprøver, så er det beståreglerne for det konkrete valgfag, der gælder.

Stk. 8. Beregningen af det samlede karaktergennemsnit for uddannelsen sker på baggrund af de i prøveoversigten i § 5 angivne vægte.

Stk. 9. Ved fornyet deltagelse i prøver eller anden form for bedømmelse er den højest opnåede karakter gældende, jf. dog § 42 i eksamensbekendtgørelsen.

§ 27. En studerende har 3 prøveforsøg til at bestå en prøve, jf. dog stk. 2, og § 16, stk. 3. Studienævnet kan tillade yderligere forsøg, hvis der foreligger usædvanlige forhold. I vurderingen af om der foreligger usædvanlige forhold, kan spørgsmålet om studieegnethed ikke indgå.

Stk. 2. Den studerende skal deltage i 3. prøveforsøg i et fag, der ikke længere udbydes, senest 16 måneder efter, at undervisningen i faget er afsluttet. Udbydes faget hvert semester, skal den studerende deltage i det 3. forsøg senest 10 måneder efter, at undervisningen i faget er afsluttet.

Stk. 3. En studerende, der anden gang skal have sin undervisningsdeltagelse bedømt, kan forlange at aflægge prøve i stedet. Undervisningsdeltagelse, hvortil der er knyttet praktiske øvelser, kan dog ikke erstattes af en prøve.

Eksamensbevis

§ 28. CBS udsteder eksamensbevis for gennemført uddannelse i overensstemmelse med kravene hertil i § 51 i eksamensbekendtgørelsen. Beviset skal være afsendt til den færdiguddannede senest 2 måneder efter, at bedømmelsen af den afsluttende prøve er meddelt. I beregningen af de 2 måneder indgår juli måned ikke.

Stk. 2. Studerende, der forlader uddannelsen uden at have gennemført denne, har ret til at få dokumentation for de bestående dele af uddannelsen med angivelse af ECTS-point og bogstav efter ECTS-skalaen.

Orlov

§ 29. En studerende kan få orlov fra uddannelsen begrundet i personlige forhold. Om de nærmere regler for at få orlov samt de bestemmelser, der gælder for studerende på orlov, henvises til *Regler om orlov for studerende ved bachelor- og kandidatuddannelser på CBS*.

Studieordning

§ 30. Studieordningen og diverse regelsæt, der henvises til i denne studieordning, er tilgængelige på CBS' hjemmeside, nærmere bestemt på hhv. studieordninger.cbs.dk og i den studieadministrative regelsamling (SAR).

Dispensation fra studieordningen

§ 31. Universitetet kan, hvis der foreligger usædvanlige forhold, dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af universitetet.

Stk. 2. Dispensation fra studieordningen, der forudsætter dispensation fra en bekendtgørelse, kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.

Merit

§ 32. Bestående uddannelseselementer i uddannelsen ved et andet universitet ækvivalerer tilsvarende uddannelseselementer omfattet af denne studieordning.

Stk. 2. Studienævnet kan godkende, at bestående uddannelseselementer fra en anden dansk eller udenlandsk uddannelse på samme niveau træder i stedet for uddannelseselementer, der er omfattet af denne studieordning.

Stk. 3. Afgørelser efter stk. 1 og 2 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

§ 33. Studerende, der som en del af uddannelsen ønsker at gennemføre uddannelseselementer ved et andet universitet eller anden videregående uddannelsesinstitution i Danmark eller i udlandet, kan ansøge studienævnet om forhåndsmerit for planlagte uddannelseselementer.

Stk. 2. Forhåndsmerit gives efter en faglig vurdering, og der ikke er aflagt prøveforsøg i fagelementet/fagelementerne.

Stk. 3. Godkendelse af forhåndsmerit efter stk. 1 kan kun gives, hvis den studerende i forbindelse med ansøgningen om forhåndsmerit forpligter sig til, når de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er gennemført, at fremsende den fornødne dokumentation for, hvorvidt uddannelseselementerne er bestået eller ikke bestået, til hjemuniversitetet. Desuden skal den studerende give sit samtykke til, at hjemuniversi-tetet kan indhente de nødvendige oplysninger hos værtsinstitutionen, hvis den studerende ikke selv kan fremskaffe dokumentationen.

Stk. 4. Når der foreligger dokumentation for, at de forhåndsmeriterede uddannelseselementer er beståede, godkender hjemuniversitetet administrativt, at disse meriteres ind i uddannelsen ved universitetet.

Stk. 5. Efter forslag fra den studerende kan universitetet i de tilfælde, hvor de forhåndsmeriterede uddannelseselementer f.eks. ikke udbydes, foretage ændringer i forhåndsmeritten efter stk. 1. Den studerende har ansvaret for og initiativpligten til at sammensætte forslag til studieplan. Universitetet yder faglig støtte, hvis den studerende efterspørger dette. Studienævnsformanden kan i særlige tilfælde godkende ændringer i studienævnets afgørelser om forhåndsmerit.

Stk. 6. Afgørelser efter stk. 1 og 4 træffes på grundlag af en faglig vurdering.

§ 34. Uddannelseselementer, der ønskes overført fra andre uddannelser, overføres med udgangspunkt i den normerede studiebelastning angivet i ECTS-point fastsat i vedkommende studieordning. Der kan, af hensyn til uddannelsens opbygning, forekomme afvigelser mellem det ækvivalerende antal ECTS-point og det reelt overførte, idet uddannelsens samlede ECTS-point skal resultere i det i § 1, stk. 1, angivne antal ECTS-point.

Stk. 2. Hvis det pågældende uddannelseselement er bedømt efter 7-trins-skalaen eller 13-skalaen ved den uddannelsesinstitution, hvor prøven er aflagt, og hvis det ækvivalerer eller træder i stedet for et uddannelseselement, der efter eksamensbestemmelserne i denne studieordning bedømmes efter 7-trins-skalaen, overføres karakteren, der, hvis den er givet efter 13-skalaen, konverteres til 7-trins-skalaen. I alle andre tilfælde overføres bedømmelsen som ”Bestået”. Ved overførsel som ”Bestået” indgår den pågældende prøve ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

§ 35. Ansøgning om merit eller forhåndsmerit indsendes til studienævnet via merit.cbs.dk. Se vejledning om ansøgning om merit på studenterintranettet.

Stk. 2. Vedrørende klager over meritafgørelser, se kapitel 3.

Kapitel 3: Klager

Klager over prøver m.v.

§ 36. En studerende har adgang til at indgive klage over prøver og anden bedømmelse. Om de nærmere regler for at indgive en begrundet klage, herunder de fastsatte tidsfrister, henvises til reglerne i kapitel 9 i eksamensbekendtgørelsen og til vejledningen herom på studenterintranettet.

Klager over afgørelser vedrørende merit

§ 37. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede bestående danske uddannelseselementer kan erstatte dele af uddannelsen (merit) samt klager over studienævnets afgørelser af, om planlagte danske eller udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (forhåndsmerit), kan indbringes for et ankenævn for meritafgørelser, jf. bekendtgørelse nr. 826 af 16. juni 2023 om merit i universitetsuddannelser (meritbekendtgørelsen).

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Ankenævnet for meritafgørelser, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Ankenævnet for meritafgørelser ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, indenfor en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Ankenævnet for meritafgørelser træffer den endelige administrative afgørelse.

§ 38. Klager over studienævnets afgørelser af, om allerede bestående udenlandske uddannelseskvalifikationer kan erstatte dele af uddannelsen (merit), kan indbringes for Kvalifikationsnævnet, jf. lov nr. 579 af 1. juni 2014 om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.

Stk. 2. Fristen for indgivelse af klage er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til Kvalifikationsnævnet, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS har mulighed for at behandle ansøgningen igen. Såfremt afgørelsen fastholdes, videresender CBS klagen til Kvalifikationsnævnet ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til at kommentere udtalelsen, indenfor en frist på 1 uge. Evt. kommentarer medsendes til nævnet. Kvalifikationsnævnet træffer den endelige administrative afgørelse.

Klager over andre afgørelser

§ 39. Klager over studienævnets eller studielederens afgørelser i henhold til denne studieordning kan indbringes for Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, når klagen vedrører retlige spørgsmål. Fristen for at indgive en klage er 2 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Klagen stiles til styrelsen, men indgives til rektor for CBS. Den begrundede klage sendes til CBS Legal, Solbjerg Plads 3, 2000 Frederiksberg. Klagen kan ligeledes fremsendes til: legal@cbs.dk. CBS videresender klagen til styrelsen – ledsaget af en udtalelse. CBS giver klageren lejlighed til indenfor en frist af mindst en uge at kommentere denne udtalelse. Klagerens eventuelle kommentarer medsendes til styrelsen.

Stk. 3. Der henvises i øvrigt til CBS' Retningslinjer vedrørende studerendes adgang til at klage over studienævns, studieledereres og studieadministrationens afgørelser.

Klager over undervisning m.v.

§ 40. Klager over undervisning, vejledning eller andre forhold vedrørende tilrettelæggelse af uddannelsen kan indbringes for studienævnet.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 41. Nærværende studieordning gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2026 eller senere og for studerende omfattet af § 42.

Stk. 2. 2025-studieordningen ophæves pr. 1. september 2026, jf. dog § 42, stk.2.

§ 42. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2025-studieordningen, eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2025-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at denne får virkning for den resterende del af uddannelsen, jf. dog stk. 2.

stk.2. Studerende omfattet af stk. 1, der kun har bestået den ene delprøve i faget Managerial Economics, skal afslutte faget efter reglerne i studieordningen 2024.

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern prøve	ECTS
Managerial Economics	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	15

Kapitel 4: Særlige bestemmelser for meritforløbet HA for Markedsføringsøkonomer

Studerende indskrevet under bestemmelserne for meritforløbet følger samme regler som HA-almen studerende bortset fra justeringerne jf. nedenfor §§ 43-47 og §§ 48-49 vedr. ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser.

Varighed

§ 43. Uddannelsen tilrettelægges som et 2 årigt heltidsstudie, svarende til 2 studenterårsværk, nemlig 120 ECTS.

Stk. 2. Et årsværk er en fuldtidsstuderendes arbejde i et år, svarende 60 ECTS (European Credit Transfer System). Arbejdsbelastningen er således udtryk for skemalagt undervisning, hjemmeforberedelse af skriftlige arbejder, øvrige aktiviteter i forbindelse med undervisningen samt selvstudie og eksamensdeltagelse.

Adgangskrav

§ 44. Adgang til meritforløbet har studerende, der opfylder kravene til (og som er meddelt optagelse) på Den erhvervsøkonomiske bacheloruddannelse og som på tidspunktet for studiestart endvidere har bestået:

1. Markedsøkonomuddannelsen eller
2. Erhvervsakademiuddannelsen inden for international handel og markedsføring (markedsføringsøkonom AK).

Stk. 2. Ansøgere, der opfylder de i stk. 1 nævnte adgangskrav, tilskrives i kraft heraf en blokmerit på HA-studiet svarende til 60 ECTS, jf. stk. 3-4.

Stk. 3. Ved den i stk. 2 nævnte merit fritages de studerende fuldt ud for prøverne i følgende fag på HA-studiet:

- Managerial and Organizational Economics I
- Managerial and Organizational Economics II
- Erhvervsret
- Strategi
- Afsætningsøkonomi
- 2 valgfag

Stk. 4 Prøverne nævnt i stk. 3 opføres på eksamensbeviset som meritoverførte, og indgår ikke i beregningen af karaktergennemsnittet.

Uddannelsens struktur

§ 45. Der er 8 obligatoriske kurser, 3 valgfrit kursus (valgfag) og 1 bachelorprojekt. De enkelte kursers omfang i ECTS og placering på uddannelsen fremgår af nedenstående oversigt. Kursusbeskrivelserne findes i det elektroniske kursuskatalog. Direkte links findes i nedenstående skema.

1. år

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Mikroøkonomi	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Ekstern prøve	7.5
Organisationsanalyse	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 15% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 20% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 15% Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt 50%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Ekstern prøve	15
Statistik	Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 10% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 10% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 40% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 40%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Intern prøve	15
Økonomistyring	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	7.5
Makroøkonomi	Skriftlig stedprøve på CBS' computere	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
Eksternt regnskab	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 70%	7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Ekstern prøve	7.5

2. år

Prøvens navn	Prøveform	Bedømmelse	Intern/ekstern eksamen	ECTS
Finansiering	Skriftlig stedprøve på CBS' computere 20% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 20% Skriftlig stedprøve på CBS' computere 30% Skriftligt produkt udarbejdet hjemme 30%	7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala 7-trins-skala	Intern prøve Intern prøve Intern prøve Intern prøve	15
Valgfag	Se de enkelte kursusbeskrivelser			22,5
Erhvervsøkonomiens videnskabsteori	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Intern prøve	7.5
Bachelorprojekt	Mundtlig prøve på baggrund af skriftligt produkt	7-trins-skala	Ekstern prøve	15

Bachelorprojekt

§ 46. Bachelorprojektet skrives på 4. semester og inden for de faglige rammer, som udgøres af et valgfag, der er udbudt af HA-studiet under studienævnet for Generel ledelse. Projektet skrives af 1-3 studerende. Som udgangspunkt skrives projektet på dansk, selvom den studerende tager et engelsksproget valgfag.

Stk. 2 Bachelorprojektet tager afsæt i et valgfag, der er udbudt af HA-studiet under studienævnet for Generel ledelse, som den studerende har fulgt på 4. semester. Det er muligt at søge studienævnet om dispensation til, at et valgfag fra 3. semester kan danne baggrund for bachelorprojektet. Der skal til dispensationsansøgningen vedlægges et tilsagn fra fagsanvarlig om, at det pågældende fag kan danne baggrund for bachelorprojektet. Det gælder ligeledes at valgfaget fra 3.semester er udbudt af HA-studiet under studienævnet for Generel ledelse.

Valgfag

§ 47. Der indgår i uddannelsen valgfag, der ligger inden for studiets faglige område efter bestemmelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den studerende skal bestå 3 valgfag. Bachelorprojekt skrives med afsæt i et valgfag udbudt af HA studiet under studienævnet for Generel ledelse, jf. §§ 4 A-4 B. Det vil blive meddelt de studerende hvilke HA-valgfag, det er muligt at skrive bachelorprojekt i. De udbudte valgfag oprettes kun, hvis studienævnet vurderer, at der er tilstrækkeligt med tilmeldinger.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser vedr. meritforløbet

§ 48. Nærværende studieordning gælder for studerende, der påbegynder uddannelsen pr. 1. september 2026 eller senere, og for studerende omfattet af § 49.

Stk. 2. 2025-studieordningen ophæves pr. 1. september 2026.

§ 49. Studerende, der er påbegyndt uddannelsen efter 2025-studieordningen, eller som i medfør af overgangsbestemmelserne deri er overført til 2025-studieordningen, overføres til nærværende studieordning, således at denne får virkning for den resterende del af uddannelsen.